

Oppsummering av Hadelandstinget

Årets tema: «Felles fremtid» og «Hadeland nært og naturlig»

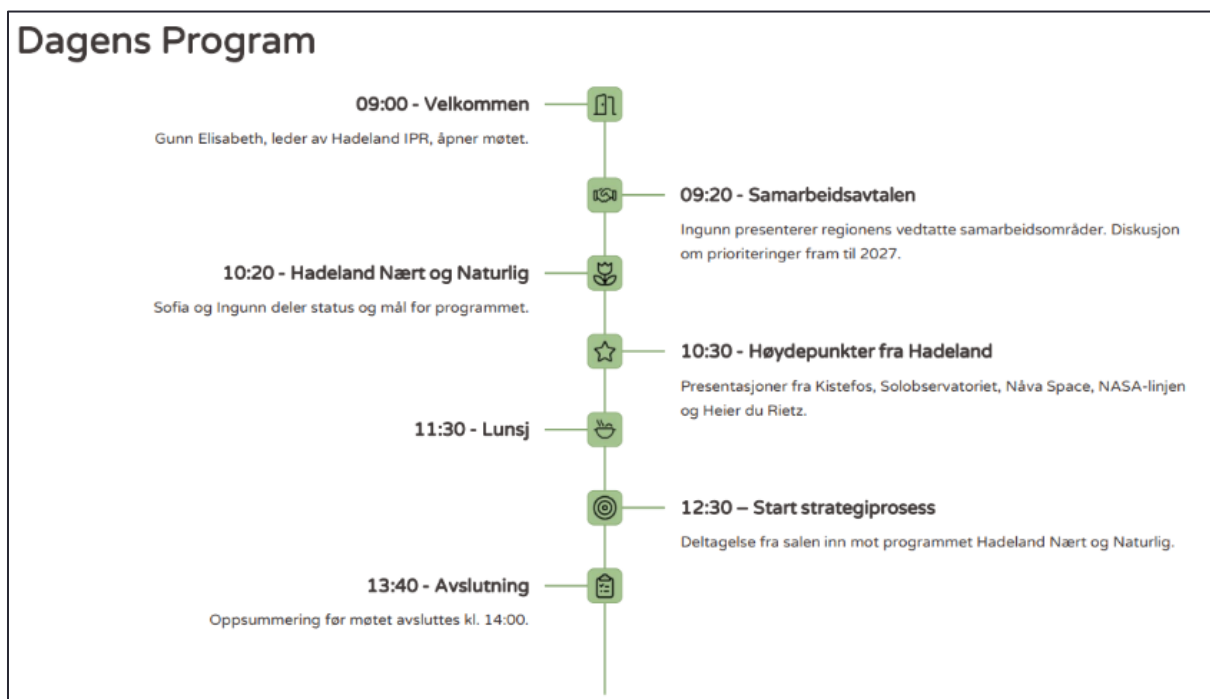
Dato: 13. juni 2025 kl 0900-1400.

Sted: Sanner hotell

Møteleder: Gunn Elisabeth Alm Thoresen, leder for Hadeland IPR og ordfører i Gran kommune

Arrangør: Administrasjonen i Hadeland IPR

Deltakere: 62 påmeldte inkludert formannskap fra alle tre kommunene, representant for hver av de tre ungdomsrådene, representanter fra fylkene, begge sparebankstiftelsene, næringsliv, administrasjon i kommunene og regionalt. Se fullstendig oversikt siste side i oppsummeringen.

Innholdsfortegnelse:

- Side 2 Velkommen
- Side 2 Samarbeidsavtalen
- Side 5 Programmet Hadeland nært og naturlig
- Side 7 Høydepunkter fra Hadeland
- Side 7 Strategiprosess Hadeland nært og naturlig
- Side 11 Vedlegg: Deltakerliste
- Side 13 Vedlegg: Oppsummering av innspillene som kom innen de ulike temaene

Velkommen v/ leder for Hadeland IPR Gunn Elisabeth Alm Thoresen

Gunn Elisabeth ønsket velkommen og introduserte temaene «Felles fremtid» og «Hadeland nært og naturlig» og bakgrunnen for hvorfor disse temaene var valgt. I tillegg informerte hun om at man ønsket innspill fra salen på de valgte temaene i samarbeidsavtalen som ble vedtatt i kommunestyrene på slutten av 2024. Til sist fremhevet hun viktigheten av Hadelandstinget som en arena for dialog og utvikling av regionen.

Samarbeidsavtalen v/ daglig leder for Hadeland IPR Ingunn Granaasen

Ingunn informerte om rammene for det regionale samarbeidet. Det overordnede dokumentet Hadelandserklæringen gir retning for samarbeidet og den nylig inngåtte samarbeidsavtalen som er vedtatt i det tre kommunestyrene på slutten av 2024 beskriver samarbeidet mer konkret. I tillegg til at Hadeland IPR fungerer som et koordinerende ledd og legger til rette for ulike møteplasser på ulike nivåer så har kommunene besluttet at det regionale samarbeidet skal være innen disse temaene:

- Omdømmebygging og ivaretagelse av merkevaren Hadeland
- Tilflytting, stedsutvikling og attraktivitet
- Kompetanseutvikling
- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Klima / miljø

De to første punktene beskriver aktivitetene i programmet Hadeland nært og naturlig. Programmet Hadeland nært og naturlig er hovedtema for årets Hadelandsting, men en mindre del av dagen ble brukt til de øvrige temaene som er vedtatt i samarbeidsavtalen. Det ble kort informert om hva som er satt opp i Handlingsplanen for 2025 innen disse temaene:

Programmet Hadeland nært og naturlig (HNN)	Kompetanseutvikling	Næringsutvikling	Infrastruktur: Samferdsel	Infrastruktur: Tilgang til energikilder	Klima / miljø
<ul style="list-style-type: none"> - Strategi og organisering av programmet HNN - Innovasjons-prosess - Merkevarer-bygging og profilering - Bolyst/bli-lyst og tilflytting 	<ul style="list-style-type: none"> - Regionalt kompetanseforum - Videregående opplæring - Avtaler mellom fylkeskommunene - Kompetansebehov i regionen - Fleksible og desentrert utdanning - Tettere dialog med utdanningsinstitusjoner rundt oss 	<ul style="list-style-type: none"> - Dialog med fylkeskommunene - Tilgang til kompetent arbeidskraft - Næringsprosjekt - Forprosjekt Kunnskapsbank - Etablere regional reisemålsledelse - Osloregionen sin næringsgruppe 	<ul style="list-style-type: none"> - Fylkeskommunale planer - Oppfølging av NTP - Togring Viken vest - Ring4 - Kollektivanbud – følge opp - Osloregionen sin areal- og transportgruppe - Samferdselskonferanse? 	<ul style="list-style-type: none"> - Besøk av energiminister 16/1 til Bioregionen - Hadeland- Fagdag med felles formannskap - Mulighetsstudie Bioenergi - Generelt faktagrunnlag kraft / nett Hadeland - Få fokus på bioregionen under Arendalsuka - Osloregionen sin kraftgruppe 	<ul style="list-style-type: none"> - Hadelandshagen sitt bærekraftsprosjekt - Osloregionen sin klima/miljø-gruppe - Se ellers bioenergi-arbeid

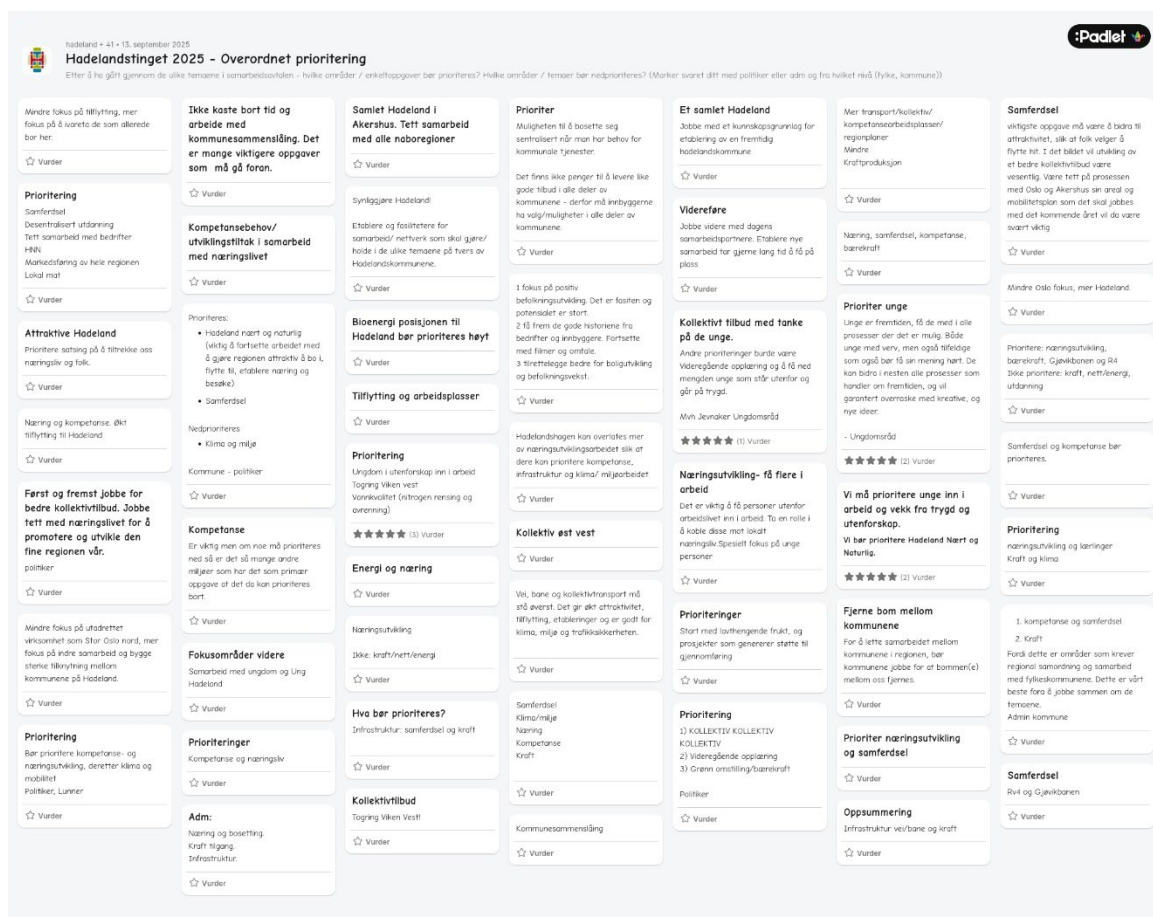
Det ble deretter bedt om innspill fra forsamlingen på retning /aktiviteter/ mål innen de ulike temaene kompetanse, næringsutvikling, infrastruktur, klima/miljø. Dette ble gjort via det interaktive verktøyet Padlet hvor hver enkelt ga sine innspill direkte via mobil/pc.

Spørsmålet deltakerne fikk til hvert tema var: «Vi har nå gått gjennom hva som ligger i handlingsplanen for 2025 innen tema xx - hva mener du man bør jobbe med regionalt i 2026 og 2027? Er det noe du ønsker å prioritere spesielt, eller er det noe du mener man IKKE bør arbeide med regionalt.»

Se vedlegg for en oppsummering innen hvert enkelt tema, med unntak av Hadeland nært og naturlig.

Prioritering blant temaer og innspill

Teamene som er valgt ut i samarbeidsavtale er brede temaer som egentlig krever store avdelinger og fokusert arbeid over lang tid. Hadeland IPR samarbeider tett med de tre kommunene, men det er allikevel kun 2,2 årsverk i administrasjonen og ett av dem brukes til programmet Hadeland nært og naturlig. Det er derfor utrolig viktig at man prioriterer innsatsen. Deltakerne på Hadelandstinget ble derfor utfordret på hvilke prioriteringer Hadeland IPR bør ha i 2026 og 2027.

Basert på innspillene i dokumentet er samferdsel og kollektivtilbud det området som klart er prioritert høyest blant deltakerne. Økt fokus på veinett, kollektivtransport (spesielt Gjøvikbanen, RV4 og Togring

Viken Vest), samt forbedret mobilitet og tilgjengelighet for både innbyggere og næringsliv, går igjen i svært mange av svarene og løftes frem som den viktigste forutsetningen for regional attraktivitet, bosetting, næringsvekst og samfunnsutvikling.

Nest høyest prioritert område, etter samferdsel og kollektivtilbud, er næringsutvikling. Mange innspill viser til behov for å tiltrekke og utvikle næringsliv, skape arbeidsplasser (særlig for unge og personer i utenforskap), samarbeid med Hadelandshagen, styrke lokal mat og synliggjøre regionens næringspotensial. Næringsutvikling fremheves både som en selvstendig satsing og i sammenheng med økt tilflytting og attraktivitet for bo- og arbeidsmarkedet.

Området med tredje høyest prioritet, etter samferdsel og næringsutvikling, er kompetanse. Dette inkluderer utvikling av relevante utdanningstilbud, satsing på desentralisert videregående opplæring, samarbeid med næringslivet for å møte kompetansebehov og tiltak for å få unge og personer i utenforskap inn i arbeid. Kompetanse løftes frem som kritisk for både samfunns- og næringsutviklingen i regionen

Området med fjerde høyest prioritet i innspillene er kraft, nett og energi. Selv om flere ønsker lavere prioritet for dette temaet sammenlignet med samferdsel, næring og kompetanse, understrekes viktigheten av krafttilgang, utvikling av energi-infrastruktur og bioenergi for regional utvikling og beredskap i flere av forslagene.

Programmet Hadeland nært og naturlig

v/ prosjektleder Sofia Haugan og daglig leder Ingunn Granaasen

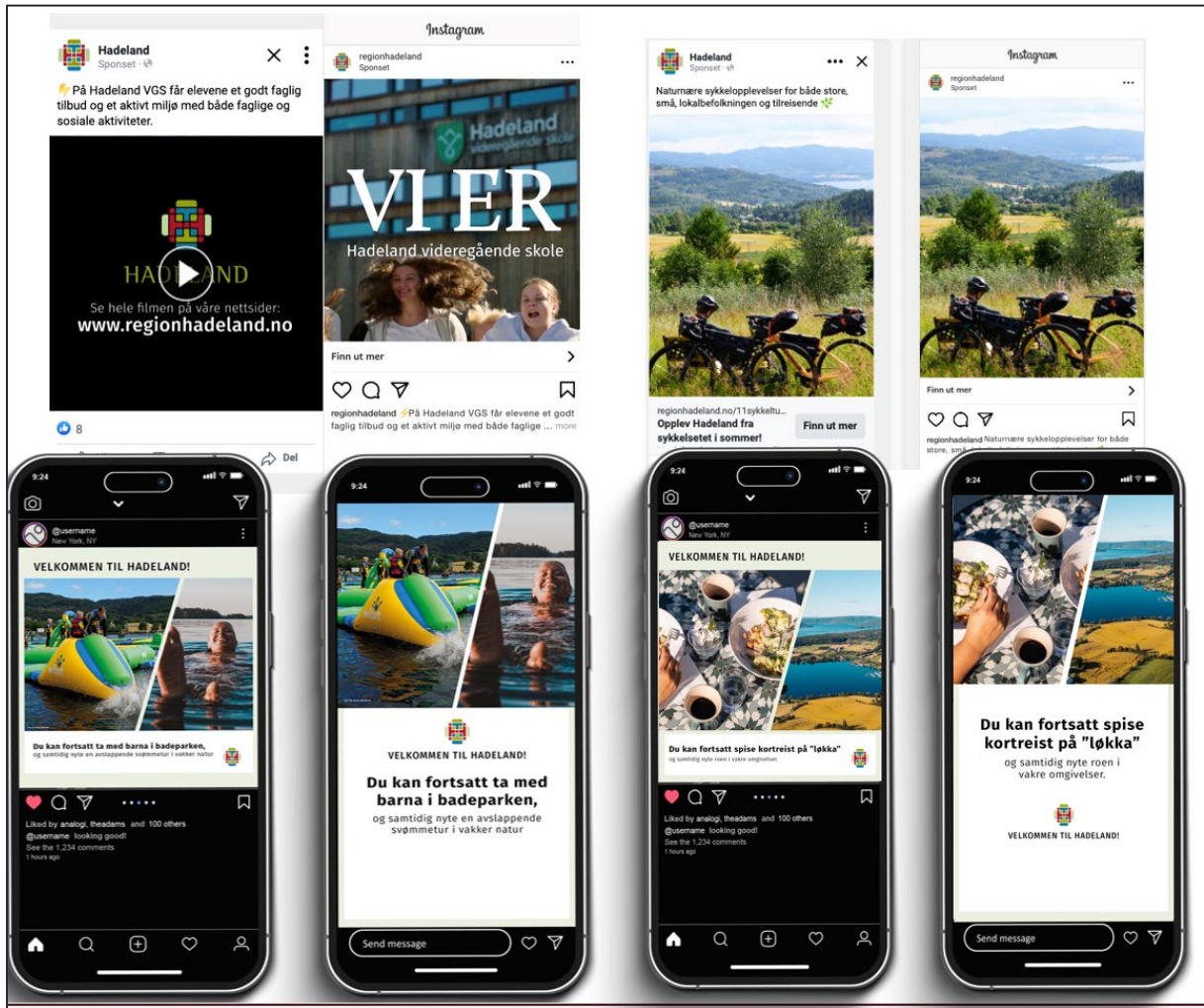
Ingunn startet denne delen av programmet med å informere om hva som har blitt gjort både siden 2002, men spesielt med hovedfokus på hva som har skjedd siden årsskiftet.

Hovedfokus siden 2022

- Legge **grunnlaget på nytt** (nettsider, bilder, some-kanaler etc)
- **Merkevarebygging**
- **Markedsføring** av Hadeland som region utenfor Hadeland
- **Sykkelprosjekt** i samarbeid med Visit ØstNorge
- **Kulturnæringsklynge** i samarbeid med Kulturkraft
- **Næringsutvikling** i samarbeid med Hadelandshagen
- Informasjon om Hadeland er preget av «litt her og litt der». Arbeidet med **bolig/bo prospekt og næringsprospekt**
- Sikre **bedre finansiering og mer forutsigbarhet** slik at vi kan jobber mer langsiktig. Spleiselag mellom kommunene og Sparebank1 stiftelsen Gran i tillegg til fylkene (prosjekt i 2 – 3 år)
- **Tettere samarbeid med kommunene** for å forsterke hverandres arbeid og hjelpe hverandre
 - Kommunikasjonsgruppe
 - Månedlige møter med bo- og næringsrådgivere

Arbeid siste halvåret

- Rekrutteringsprosess etter ny prosjektleder
 - Sofia Haugan ansatt i 2 (muligens 3) årig prosjektstilling (50% fra 1. april og 100% fra 1. juni)
- Samarbeid med Hadelandshagen og UngHadeland om produksjon av film og bilder.
- Lanserer første versjon av næringsprospektet
- Oppstart innovasjonsprosess og strategiprosess – men har avventet videre fremdrift til ny prosjektleder er godt i gang med arbeidet
- Arbeid med kommunikasjonsgruppa og planlagt for ny leverandør av nettsidene
- Planlegger anbudsprosess som skal kjøres til høsten
- Oppstart planlegging av aktiviteter rundt «Hver gang vi møtes»
- Planlagt kampanjer utenfor Hadeland gjennom vår /sommer / høst
 - Bygger på kampanjer som ble kjørt i 2024 (Ren festival, sykkelmuligheter, Badepark-film og «livet på løkka» film.
- Test av mer aktiv bruk av pressemeldinger

Før vi gikk til lunsj tok Sofia tok over og som nyansatt prosjektleder fikk Hadelandstinget mulighet til å bli litt kjent med henne og hennes bakgrunn og hvilke muligheter hun ser for Hadeland.

I tillegg til å informere om sin bakgrunn, snakket hun også om hvorfor hun ønsket å ta denne jobben: *«Etter mer enn ti år i dokumentarfilmbransjen og sette søkelys på alt som er galt i verden er jeg veldig glad for å være her i denne jobben - Med muligheten til å fokusere på noe skikkelig fint. Nemlig Hadeland. Jeg er ikke her for å gjøre Hadeland lik alle andre steder. Jeg er her for å gjøre Hadeland mer seg selv - Og formidle det til hele Norge.»*

Høydepunkter fra Hadeland

Hadeland IPR var veldig glade for å vise frem ulike høydepunkter fra Hadeland:

- Kistefos
- Solobservatoriet
- Nåva Space
- Nasa Hunch på Hadeland videregående skole
- Heier du Rietz

Gjennomgangen viste alle de utrolige mulighetene vi har, dyktige folk, nært fokus som man forbinder med Hadeland men også at virksomheter på Hadeland tenker veldig stort og utradisjonelt.

Tusen takk til alle bidragsyterne på denne delen!

Strategiprosess Hadeland nært og naturlig v/ prosjektleder Sofia Haugan

Etter pause var det fokus på strategiarbeid for programmet Hadeland nært og naturlig.

Sofia startet med å beskrive hva hun tenker om det å drive merkevarebygging for en region som Hadeland: *«Programmet Hadeland nært og naturlig er så vidt jeg har forstått fundert på at politikerne på Hadeland anerkjenner den felles merkevaren og historien man har sammen og har blitt enige om noe viktig: I stedet for og i tillegg til at hver kommune, bedrift og organisasjon bygger sitt eget lille minibrand, skal vi heller styrke den felles merkevaren Hadeland. Litt slik som Røros har gjort, dyrket det særegne. Det handler om identitet, stolthet og tydelighet – både utad og innad. At Hadeland stempelet blir synonymt med kvalitet og store ambisjoner i kombinasjon med viktige nære ting. Rett og slett at Hadeland-stempelet gir status.»*

Deretter snakket hun kort om målgruppe-arbeid og hvorfor det er viktig: *«Som jeg ser dere har diskutert tidligere så handler det ikke om å nå flest mulig – men om å nå de riktige. I sosiale medier, i merkevarebygging, i rekruttering: Det er ikke bærekraftig å bruke tid og ressurser på å overbevise folk som uansett aldri vil velge oss. Derfor må vi bli tydelige på hvem vi er – og hvem vi ikke er.»*

Det er først når vi tør å dyrke det særegne ved Hadeland at vi tiltrekker de som faktisk hører hjemme her. Identitetsarbeidet vi gjør nå, er ikke bare kommunikasjon, det er strategi. Det er posisjonering for fremtiden. Og i høst skal jeg lede en innovasjonsprosess som handler om dette, men jeg trenger deres hjelp!»

Alle deltakerne fikk tilgang til en spørreundersøkelse som alle skulle besvare før det ble plenumsdiskusjon i etterkant.

Målet med spørreundersøkelsen var å stimulere til refleksjon rundt Hadelands identitet og prioriteringer i vårt fremtidige tiltrekkingsarbeid. Undersøkelsen var utformet som et verdivalg: Deltakerne måtte velge mellom motstående påstander og alternativer. Målet var å engasjere deltakerne, forenkle komplekse spørsmål, trene evnen til å prioritere, og åpne for diskusjon rundt hva vi ønsker å formidle – og til hvem.

Mange opplevde formatet som for polarisert. Flere ønsket muligheten til å velge «begge deler», og noen reagerte på det de oppfattet som tabloide eller «politisk korrekte» alternativer.

«Spørsmålene tvang en til å gjøre verdivalg.»

- De fleste ønsket flere nyanserte valg og mindre «enten eller». Enkelte valgte å ikke svare fordi alternativene føltes for polariserte.

«Jeg vil se stjernehimmelen – men jeg vil også ha opplyste gater langs gangveien til jobb.»

Samtidig ga undersøkelsen mulighet for en positiv refleksjon:

«Vi blir veldig tradisjonelle når vi får en sånn undersøkelse. Vi vil alltid velge alt. Kanskje vi må prioritere tydeligere.»

Overordnede refleksjoner

Behov for nytenkning: Mange mente Hadeland må tenke nytt rundt byutvikling, kollektivtilbud og kommunikasjon av regionens verdier. Flere understreket imidlertid at Hadeland allerede lykkes på mange områder, og at vi må passe på å ikke snakke regionen ned.

Identitet i utvikling: Hadeland beskrives som et "lappeteppe" – en tenåring som fortsatt finner seg selv. Det uttrykkes behov for en tydeligere felles identitet og økt samarbeid på tvers av kommunene. Identitetsdiskusjonen hadde høyt engasjement, med stor takhøyde og rom for uenighet. I etterkant har begrepet "Hade" (som betyr kriger) fått positiv gjenklang hos flere.

By eller landsby?: Noen ønsker å fokusere på byutvikling og urbanisering, andre fremhever viktigheten av å bevare Hadeland som et «landsby-alternativ». Flere ble provosert over at de ble satt mot hverandre og ønsker «Ja takk, begge deler». Vil ikke ta valg.

Ungdommens perspektiv: Unge deltakere etterlyste sterkere involvering i politiske prosesser. De støtter tanken om økt urbanisering rundt sentrumsnære togknutepunkt, samtidig som de ønsker å

verne om tradisjonelle kvaliteter i resten av regionen. Også de påpekte behovet for bedre infrastruktur og kollektivtransport.

Kollektivtransport: Mange mente dagens pendlertilbud til Oslo oppleves unødvendig ineffektivt. Det er bred enighet om å redusere reisetiden for å gjøre pendling mer attraktivt. De med fleksible jobber fremheves som en viktig målgruppe, noe som innebærer at vi må vurdere en justering av dagens kommunikasjonsstrategi. Man velger Hadeland på grunn av landsbykvalitetene, og blir boende fordi Oslo fortsatt er tilgjengelig.

Kommunikasjon og synlighet

Flere deltakere påpekte at Hadeland markedsføres for lite og for svakt.

- Familiens land: Forslaget om å posisjonere Hadeland som «familiens land» fikk positiv respons, og vil bli fulgt aktivt opp.
- Tydeliggjøre hva Hadeland tilbyr som naboregionene ikke kan matche. Her ble Gardemoen nevnt spesifikt.
- Fremheve regionens fyrtårn og ildsjeler, vise frem kontraster og mangfold.
- Konkrete kreative forslag som «en elefant over Tingelstadhøgda» antyder ønske om dristigere grep og økt synlighet.
- Styrke merkevaren gjennom regionale institusjoner og profilerte personer, og aktivt bruke disse til å fremheve regionen.
- Kommunikasjonen mellom kommunene bør være helhetlig og sammenhengende, ikke fragmentert.

Hva elsker du mest ved å bo eller jobbe på Hadeland?

- Trygt og oversiktlig lokalsamfunn
- Nærhet til naturen
- God plass og egen hage
- Nærhet til familie og kjente
- Passe stor nærscole
- Et mangfold av fritidstilbud
- Har alt vi trenger

Disse elementene ble gjentatt av flere og vil tas med videre inn i strategiarbeidet.

Generelle innspill:

- Flere opplever Hadelands identitet som utydelig og ønsker en tydeligere definisjon.
- Undersøkelsen har tatt oss nærmere dette målet.
- «Praktisk idealist med småbruk» fikk lav oppslutning sammenlignet med «visjonær med store ambisjoner». Likevel er troen på fellesskapet det alternativet med høyest oppslutning.

Andre generelle tilbakemeldinger:

HADELAND

- Bruk tid på å utvikle kvalitet i tettstedene fremfor hastverk.
- Involver flere stemmer, særlig ungdom.
- Fyrtårn og lokale historier bør vektlegges i kampanjer og rekrutteringsarbeid.
- Tydeliggjør Hadelands verdi og målgrupper.
- Finn frem til det unike ved Hadeland og hva som skiller oss fra for eksempel Gardermoen-regionen.
- Styrk felles identitet og samarbeid på tvers av kommunene.
- Utvikle felles visjon og målbare suksessparametere.
- Øk synligheten av Hadeland.

Oppsummering: Undersøkelsen har vært en katalysator for refleksjon, diskusjon og engasjement, og markerer inngangen til en ny fase i arbeidet med Hadelands identitet og attraktivitet. Prosessen bør baseres på klare verdier, realistiske mål, og bred involvering. Undersøkelsen har identifisert spenningsrom og muligheter – samt en sterk vilje til utvikling. Det neste steget blir å anvende innsikten strategisk, og sikre at Hadeland forteller én samlet, ekte og attraktiv historie.

Avslutning

Gunn Elisabeth avsluttet dagen. Takket for alle innspill og gode diskusjoner. Og ikke minst var hun takknemlig for en slik dag hvor man kan tenke muligheter, utvikling og ha fokus på alt det fine vi har her på Hadeland.

Vedlegg:

Deltakerliste Hadelandstinget, 13. juni 2025		
Organisasjon	Navn	Rolle
Kommunene - politisk		
Gran kommune	Gunn Elisabeth Alm Thoresen	Ordfører og leder av Hadeland IPR
Gran kommune	Gunn Seigerud	Varaordfører
Gran kommune	Hilde Kristin Smerud	Medlem av formannskap
Gran kommune	Kari Marie Engnæs	Medlem av formannskap
Gran kommune	Lasse Henri Juliussen	Medlem av formannskap
Gran kommune	Morten Hagen	Medlem av formannskap
Gran kommune	Tor Brekke Skjøtskift	Medlem av formannskap
Gran kommune	Knut Lehre	Varamedlem formannskap
Gran kommune	Willy Westhagen	Varamedlem formannskap
Jevnaker kommune	Morten Lafton	Ordfører
Jevnaker kommune	Kristine Belsby	Varaordfører
Jevnaker kommune	Bård Brørby	Medlem av formannskap
Jevnaker kommune	Kjetil Bredesen	Medlem av formannskap
Jevnaker kommune	Marie Therese Andresen-Aldersjøen	Medlem av formannskap
Jevnaker kommune	Rachel Therese Falk Trondsen	Medlem av formannskap
Jevnaker kommune	Regnhild S. Dypvik Norstrøm	Medlem av formannskap
Lunner kommune	Harald Tyrdal	Ordfører
Lunner kommune	Margareth Frøslø	Varaordfører
Lunner kommune	Mari Lehne Lier	Medlem av formannskap
Lunner kommune	Ole Gustav Morstad	Medlem av formannskap
Lunner kommune	Svein Krakk	Medlem av formannskap
Lunner kommune	Hanne Gabrielsen	Varamedlem formannskap
Lunner kommune	Ulf Rogneby	Varamedlem formannskap
Lunner kommune	Line Jorung	Representantskap Hadeland IPR
Kommunene - Ungdomsråd		
Gran kommune	Lise Skjervum Bjerkehagen	Leder ungdomsrådet
Jevnaker kommune	Eilert Dypvik Norstrøm	Nestleder ungdomsrådet
Lunner kommune	Sindre Lindstadhagen Bjerkås	Leder ungdomsrådet
Kommunene - administrativt		
Gran kommune	Leif Arne Vesteraas	Kommunalsjef kultur og samfunn
Gran kommune	Kine Vik Edvardsen	Kommunikasjonssjef
Gran kommune	Johnny Gangsø	Bo- og næringsrådgiver
Jevnaker kommune	Håvard Ulfsnes	Kommunedirektør
Jevnaker kommune	Hans Ole Heisholt - Braathen	Fjordlandsbyoptimist
Lunner kommune	Arild Hammerhaug	Kommunedirektør
Lunner kommune	Eivinn Fjellhammer	Kommunalsjef for areal og samfunn
Lunner kommune	Erica Sanger-Elnæs	Kommunalsjef Strategi og utvikling
Lunner kommune	Torstein Brandrud	Bo- og næringsrådgiver
Fylkene		
Akershus fylkeskommune	Lars Birger Salvesen	Fylkestinget
Akershus fylkeskommune	Nils Erik Mossing	Fylkestinget
Akershus fylkeskommune	Christer Weisæth	Rådssekretær
Akershus fylkeskommune	Espen Gran	Seniorrådgiver
Innlandet fylkeskommune	Arne Enger	Fylkestinget
Innlandet fylkeskommune	Randi Eek Thorsen	Fylkestinget
Innlandet fylkeskommune	Wenche Haug Almestrand	Fylkestinget
Innlandet fylkeskommune	Åge Solheim	Seksjonssjef
Andre		
Avisen Hadeland	Kristine Bentestuen Ludvigsen	Redaktør
Hadeland IPR	Ingunn Granaasen	Daglig leder
Hadeland IPR	Sofia Haugan	Prosjektleder

Hadeland IPR	Vibeke Buraas Dyrnes	Rådgiver
Hadelandshagen	Dagfinn Edvardsen	Daglig leder
Hadelandshagen	Ole Næss	Rådgiver
Hadelandshagen	Morten Wien	Rådgiver
Heier du Rietz	Liv Ragnhild Heier	Innehaver
Kistefos Museum	Kari Roll-Mathiesen	Daglig leder
Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal	Einar Teslo	Daglig leder
Landbrukskontoret for Hadeland og Nittedal	Ellen Synnøve Tofteberg Hougsrud	Rådgiver
Nåva Space	Bjørn Niklas Sjøstrøm	CCO
Nåva Space	Christoffer Andreassen	CEO
Solobservatoriet	Vegard Rekaa	Daglig leder
Sparebank 1 stiftelsen Gran	Finn Martinsen	Daglig leder
Sparebank 1 stiftelsen JLN	Bjørn Haugen Morstad	Daglig leder
Stortinget	Kari-Anne Jønnes	Storingsrepresentant
Stortinget	Rigmor Aasrud	Storingsrepresentant
Visit Øst Norge	Arne-Jørgen Skurdal	Reiselivssjef

I tillegg

Lunner kommune: Marit Kleppe Egge, kommunikasjon

Meldt forfall:

- Pernille Alm, formannskap, Gran kommune
- Lars Erik Flatø, formannskap, Gran kommune
- Line Biagio Solvang, formannskap Lunner kommune
- Rådmann Torbjørn Hansen, Gran kommune

Oppsummering av innspillene som kom innen de ulike temaene¹

Kompetanseutvikling - oppsummering av padlet

Innspill fra deltakerne på Hadelandstinget viser bred enighet om hvilke områder som krever ytterligere innsats, samtidig som flere forslag peker på nye muligheter og utfordringer.

Yrkesfag og praktisk læring rangeres høyt, både for å møte mangel på fagarbeidere og motvirke utenforskap. Det skilles mellom tradisjonelle utdanningsløp og behovet for fleksible, tilrettelagte løp for unge som står utenfor arbeidslivet. Økt antall lærlingplasser i både privat og offentlig sektor er uttrykt som en nøkkelfaktor.

Tilbudsmangfold i videregående opplæring, spesielt kreative fag (media/musikk), trekkes frem som motiverende og avgjørende for gjennomføring og fullførte utdanningsløp. Det argumenteres for at et bredt tilbud fremmer både jobbmuligheter og regional attraktivitet.

Desentralisert og fleksibel utdanning, med støtte for etablering av lokale studietilbud fra universiteter og høyskoler, bes særlig prioritert for å styrke kompetansetilgangen regionalt. Samarbeidsavtaler mot USN og NTNU sees som strategisk viktige grep.

Samarbeid mellom utdanning og næringsliv oppfattes som essensielt for å sikre relevant kompetanse og muligheter for arbeidserfaring. Flere påpeker positive effekter av effektiv dialog og partnerskap, både internt og med eksterne aktører (fagskoler, Visit Øst-Norge, Innovasjon Norge m.fl.).

Tiltak for å inkludere og motivere ungdom fremheves, særlig gjennom involvering av ungdomsråd og prosesser med bred ungdomsdelaktighet. Utenforskap og fravær trekkes frem som risikoområder, med forslag om tidlige tiltak og bedre informasjon om arbeidslivsmuligheter.

Samferdsel og kollektivtilbud er påpekt som forutsetninger for både utdanningstilgjengelighet og tilflytting. Flere ser nytte av en styrket togforbindelse og bedre koordinert kollektivtrafikk.

Styrking av lokal kompetanse, etablering av studieplasser etter reelt arbeidskraftbehov, og tett dialog mellom aktører er gjennomgående temaer.

Det er et tydelig behov for mer systematiske modeller for samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, det offentlige og næringslivet, særlig med fokus på rekruttering og arbeidsinkludering.

Risiko knyttet til fragmenterte tilbud og manglende synlighet av regionen, både for potensielle elever og bedrifter, bør adresseres, med forslag om regional markedsføring og deltagelse på sentrale møteplasser.

¹ Oppsummeringene er lagt ved hjelp av AI og kvalitetssikret av administrasjonen i Hadeland IPR.

Både næringsliv, administrasjon og politikere ser økt involvering av ungdom som en investering i fremtidig regional utvikling og samfunnsdeltakelse.

Veien videre for kompetanseutvikling i Hadeland bør baseres på konkrete tiltak innen yrkesfag, mangfold i opplæringstilbud, regionalt samarbeid, og styrking av kollektivtilbud. Økt ungdomsmedvirkning, tettere kobling til næringslivet, og lokal tilpasning av studietilbud fremstår som strategisk viktige suksesskriterier. Det anbefales å videreføre arbeidet med involvering av flere aktører og systematisk oppfølging av prioriterte områder.

Næringsutvikling - oppsummering av padlet

Det pekes på flere sentrale områder for videre arbeid med næringsutvikling på Hadeland. Det er en tydelig målsetting om å styrke samarbeidet mellom offentlig sektor og næringsliv, fremme nyetableringer og skape attraktive rammevilkår. Samlet gir dette et solid utgangspunkt for å drive en helhetlig og langsiktig næringsutvikling.

Styrket samarbeid og dialog: Det er bred oppslutning om å etablere tettere samarbeid mellom kommuner, næringslivet, fylkeskommunene og utdanningsinstitusjoner for bedre koordinering av innsats og behov.

Tilrettelegging for næringsetableringer: Forenkling av etableringsprosesser, markedsføring av næringsarealer og aktiv tiltrekking av bedrifter er prioritert for å styrke næringsstrukturen og øke arbeidsplasser i regionen. Fokus legges også på å samle innsatsen på tvers av kommunegrensene.

Ungdom og arbeidskraft: Innsats for å få ungdom raskere ut i arbeid og bedre kobling mellom utdanning og næringsliv fremheves som avgjørende for både sosial inkludering og arbeidslivets behov. Lokale initiativer for å redusere utenforskap blir vektlagt.

Regionprofilering og synlighet: Å bygge en tydelig, samlet regional identitet og markedsføre Hadeland som en attraktiv nærings- og bosettingsregion vurderes som viktig for å tiltrekke seg både bedrifter og kompetent arbeidskraft.

Infrastruktur og krafttilgang: God infrastruktur, spesielt vei, bane og kollektivtransport, samt avklaring av kraftbehov og tilgjengelighet er sentralt for å legge til rette for vekst og nyetableringer.

Landbruk og reiseliv: Bevaring og utvikling av landbruket som grunnpilar i regionen, samt samordning av reiseliv og næringslivsutvikling, anses som viktige elementer for en bred og bærekraftig næringsutvikling.

Innspillene viser at regionen har et sterkt fokus på både å styrke eksisterende næringsliv og legge til rette for ny vekst gjennom strukturert samarbeid og samordnet innsats. Særlig fremheves viktigheten av å redusere byråkratiske hindringer for etablering og å skape møteplasser der næringsliv og offentlig sektor møtes for felles problemløsning og utvikling.

Betydningen av å utnytte regionens geografiske posisjon og infrastruktur fremstår som en forutsetning for å lykkes, sammen med en strategi for å tiltrekke og beholde kompetent arbeidskraft. Ungdommens inkludering og overgang til arbeidsmarkedet blir sett på som både en sosial nødvendighet og en nøkkel til økonomisk vekst.

For å styrke næringsutviklingen i Hadeland bør regionen sette søkelys på å bygge og forsterke samarbeidsarenaer, redusere etableringsbarrierer og intensivere regional markedsføring. Samtidig må ungdom og tilgang på kompetent arbeidskraft prioriteres, mens infrastruktur og krafttilgang sikres som viktige rammevilkår. Landbruk og reiseliv skal integreres i en helhetlig strategi for bred og robust næringsutvikling i regionen

Infrastruktur: Samferdsel- oppsummering av padlet

Innspillene fra Hadelandstinget viser bred enighet om at videre utvikling av samferdsel er avgjørende for regionens attraktivitet, vekst og hverdagsliv. Bedre kollektivtilbud, utvidelse av veinettet og koordinering på tvers av kommune- og fylkesgrenser anses som sentrale innsatsområder.

Styrking av kollektivtilbudet: Økt bussfrekvens både internt i regionen og til/fra Gardermoen, flere avganger og kortere reisetid på Gjøvikbanen, og tiltak for å gjøre kollektivtilbudet rimelig og tilgjengelig, spesielt for ungdom. Togringen Viken Vest trekkes frem som et viktig prosjekt for regional mobilitet.

Videreutvikling av veinettet: Oppgradering og utbygging av RV4 – særlig Nittedal–Gjelleråsen – samt tiltak for å fjerne flaskehalsar og redusere køer. Ring 4, Fossumdiagonalen og nye tilknytningspunkter pekes også ut som viktige for pendling og transport.

Koordinert arbeid på tvers: Samordning på tvers av kommune- og fylkesgrenser, tett samarbeid med AFK (Akershus fylkeskommune) og oppfølging av nasjonale og regionale mobilitetsplaner løftes som kritiske faktorer for helhetlige løsninger.

Fremtidsrettet og inkluderende mobilitet: Flere ønsker satsing på innovative løsninger som bildeling, el-kollektivtilbud og bedre sykkelveier, kombinert med tiltak for å ivareta levende bygder og samfunnssikkerhet.

Samferdsel løftes frem som et fundament for både næringsutvikling, tilflytting og hverdagslivskvalitet, med kollektivtilbudet som en mulig driver for både ungdoms inkludering og pendlertilstrømning. Innspillene synliggjør et kontinuerlig behov for å arbeide strategisk med kollektivknutepunkt, redusere reisetider og sørge for helhetlige, sømløse mobilitetsløsninger. Samtidig påpekes utfordringen med å få prioritet i nasjonale og regionale samferdselsplaner, og behovet for regionalt gjennomslag.

Veien videre for samferdsel i regionen bør inkludere forsterket kollektivsatsing, omfattende oppgradering og utbygging av sentrale veistrekninger, og kontinuerlig tverrsektorielt samarbeid. Muligheter for fremtidsrettede mobilitetsløsninger bør utforskes parallelt med arbeidet for å trygge infrastruktur og tilgjengelighet for alle innbyggere.

Infrastruktur: Kraft / nett / energi - oppsummering av padlet

Hadelandstinget vektlegger at den videre utviklingen av kraft, nett og energi i regionen må bygge på en kombinasjon av styrket lokal produksjon, grønn omstilling og forbedret beredskap. Samarbeid på tvers av kommuner, med næringsliv og med aktører i naboregioner sees som avgjørende for å sikre et robust grunnlag for fremtidige energi- og kraftbehov.

Kartlegging og faktagrunnlag: Det pekes på et tydelig behov for å kartlegge nåværende og fremtidig kraftbehov både for husholdninger og næringsliv, samt å videreutvikle faktagrunnlaget for å fatte gode, lokalt tilpassede beslutninger. Spesielt sårbarhets- og beredskapsvurderinger trekkes frem.

Utbygging av nett og produksjon: For å møte fremtidens behov må utbygging av strømnnett, redusert saksbehandlingstid og fjerning av flaskehals prioritert. Det løftes også frem konkrete forslag om å fokusere på lokal produksjon og lagring (bioenergi, sol, vind), samt kartlegge ubrukte gråarealer til energiformål.

Grønn omstilling og sirkulærøkonomi: Flere ønsker sterkere satsing på grønn energi, utnyttelse av lokal biomasse, og utvikling av bioenergi. Samarbeidsprosjekter og insentivordninger for ENØK-tiltak, samt lokal mobilisering rundt fornybar energi (for eksempel folkeaksje-modeller), anses som viktige virkemidler.

Miljøhensyn og samfunnsansvar: Elementer som miljøvennlige utbyggingsprosesser, avrenning/vannmiljø og hensyn til natur inngår naturlig i prioriteringene, sammen med tiltak for å bygge kunnskap og forståelse hos lokalbefolkningen.

Regionens kraft- og energisystem karakteriseres av høy forventning om fremtidig underskudd, tidvis sårbare nettforbindelser og lav grad av ny utbygging. Samtidig finnes det et betydelig potensial for lokal energiproduksjon, spesielt gjennom bioenergi og bruk av gråarealer til fornybare formål. Innspillene viser at effektiv og bred samhandling må til både for å realisere større prosjekter og for å øke tempoet i planprosesser og nettoutbygging.

Kombinasjonen av grønn omstilling, samfunnsmessig beredskap og sirkulærutnyttelse av ressurser fremstår sentral for fremtiden. Overgangsstrategier—som lokal ENØK-støtte, folkelig engasjement og kunnskapsløft—vil styrke både forsyningsikkerhet og miljøprofil.

For å sikre en fremtidsrettet utvikling bør regionen prioritere styrket faktagrunnlag og kartlegging, raskere og smartere utbygging av nett og produksjon, og økt innsats for grønn energi og lokal sirkulærøkonomi. Miljø- og beredskapshensyn må integreres i all virksomhet, og det bør arbeides for bredt samarbeid med både lokale, regionale og nasjonale aktører.

Klima / miljø - oppsummering av padlet

Innspillene fra politikere og næringslivet understreker at arbeidet med klima og miljø bør kjennetegnes av tverrsektorielt samarbeid, realistiske og målbare tiltak, samt lokal forankring og engasjement. Fokus rettes mot løsninger med dokumentert effekt, robuste partnerskap og helhetlige planer som inkluderer både miljømessige og sosiale former for bærekraft.

Tverrsektorielt og regionalt samarbeid: Mange påpeker nødvendigheten av tettere samarbeid både mellom kommunene, over kommunegrensene og med eksterne aktører, for å lykkes med bærekraftige og klimaeffektive løsninger.

Konkretisering og målbarhet i tiltak: Innspill fremhever ønsket om tiltak der det kan dokumenteres reelle resultater, og at innsatsen må rettes mot både klimagassreduksjoner, avfallshåndtering og naturmangfold.

Kunnskapsdeling og dialog: Deltakelse i læringsnettverk, erfaringsoverføring samt bred bevisstgjøring i befolkningen om lokale og regionale miljøutfordringer løftes frem som sentrale strategier.

Natur og vannkvalitet: Tiltak for å ivareta lokale vannmiljøer, redusere avrenning fra landbruk og styrking av innsatsen for Oslofjorden gis høy prioritet. Fortetting i sentrumsområder anses som et tiltak for å redusere miljøavtrykk.

Grønne løsninger og energi: Videre utvikling av lokal bio- og biogass, fornybar energi, gjenbruk, miljøsertifisering av bedrifter og etablering av ladeinfrastruktur foreslås for å fremme utslippskutt og grønn verdiskaping.

Bærekraftig byggeri og ombruk: Fokus på ombruksentraler, trebruk og å gjøre det enklere og mer lønnsomt å velge klima- og miljøvennlige løsninger i byggesektoren.

Det er bred enighet om at klima- og miljøarbeid krever regionale og tverrsektorielle løsninger, med særlig vekt på gjennomførbare og dokumenterbare tiltak. Engasjement og mobilisering av innbyggere, næringsliv og kommuner er avgjørende for å gi tiltakene tilstrekkelig kraft og forankring.

Rapporteringen viser samtidig et ønske om å heve ambisjonsnivået gjennom konkrete mål, samhandling og bruk av tilgjengelig kunnskap for å styre ressursene mot mest effektive tiltak.

Plasseringen av klima- og miljøområdet i organiseringen diskuteres (eget fokus vs. integrert i bredere bærekraft-begrep), med argumenter for at klima og miljø ikke må nedprioriteres når det gjelder tydelige mål og prioriteringer.

Flere ønsker at arbeidet skal favne sosial bærekraft og hindre utenforskap, særlig gjennom innkjøp og arbeidsplasser, og at regionen vurderer å bytte navn fra "klima og miljø" til "bærekraft" for å inkludere dette perspektivet.

Veien videre for klima- og miljøarbeidet i regionen bør bygges rundt samarbeid, målbare resultater, lokal mobilisering og helhetlige løsninger. Tiltak som styrker vannmiljø, reduserer klimautslipp, fremmer grønn energi og inkluderer næringsliv og innbyggere, bør prioriteres, i takt med kompetanseutvikling og tydelige felles mål på tvers av sektorer.

Andre innspill som ikke gikk direkte på de valgte temaene:

- Kommunesammenslåing: Synliggjøre fordeler og ulemper ved en eventuell Hadeland kommune
- Mange kommentarer som gikk på arbeid med kjennskap, synliggjøring og attraktivitet. Disse innspillene tas med inn i programmet Hadeland nært og naturlig.
- Spørsmål om beredskap ved bortfall av kraft, særlig med tanke på elektriske hjemmetjenestebiler og hvordan hjemmebesøk skal løses dersom lading ikke er tilgjengelig.
- Bruk av lokale ressurser for å produsere energi/ redusere forbruk blir i enkelte innspill nevnt som del av bredere sirkulærøkonomiske og samfunnsmessige tiltak
- Behov for å ivareta og styrke det tradisjonelle landbrukets rammevilkår i kommuneplanene.
- Løfte opp matvareproduksjon og foredling sammen med reiseliv.
- Det fremmes innspill om mer sentralisert og fortettet boligbygging som særlig gagnar innbyggere med hjelpebehov, og som gjør regionen mer bærekraftig.